

BANKA
SLOVENIJE

EVROSISTEM

**Ekonomski
odnosi Slovenije
s tujino**

Maj 2024

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Naslov: Ekonomski odnosi Slovenije s tujino – maj 2024

Mesec in leto izida: julij 2024

Izdajatelj:
Banka Slovenije
Slovenska 35, 1505 Ljubljana, Slovenija
www.bsi.si

Uporaba in objava podatkov ter delov besedila
sta dovoljeni le z navedbo vira.

© Banka Slovenije

Kazalo

Uvod	4
------	---

1	Plačilna bilanca	5
1.1	Plačilna bilanca – tekoči račun	5
	Blagovna menjava	5
	Storitvena menjava	5
	Primarni in sekundarni dohodki	6
1.2	Plačilna bilanca – kapitalski in finančni račun	6

2	Zunanji dolg	7
----------	---------------------	----------

3	Stanje mednarodnih naložb	7
----------	----------------------------------	----------

4	Slike in tabele	9
4.1	Plačilna bilanca	9
	Tekoči račun	10
	Finančni račun	13
	Plačilna bilanca po državah (četrtno)	14
4.2	Zunanji dolg	16
4.3	Stanje mednarodnih naložb	18

5	Metodologija	21
5.1	Metodološka pojasnila	21
5.2	Posamezni metodološki poudarki	21
	Izkazovanje neposrednih naložb	21
	Obravnava gotovinskih eur transakcij ter stanj terjatev in obveznosti v pogojih EMU (od leta 2007 dalje)	22
	Ocena reinvestiranih dobičkov	22
5.3	Revizija plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb v juniju 2024 za obdobje 2009-2023	23

Uvod

Publikacija Ekonomski odnosi s tujino izhaja mesečno. Vsebuje statistične podatke in opis stanja mednarodnih naložb, zunanjega dolga ter osnovnih gibanj v plačilni bilanci. Podatki so dosegljivi tudi v obliki podatkovnih serij: https://px.bsi.si/pxweb/sl/serije_slo/ pod razdelkom Ekonomski odnosi s tujino.

Plačilna bilanca

1.1 Plačilna bilanca – tekoči račun

Tekoči račun plačilne bilance je maja 2024 izkazoval 0,4 mrd EUR presežka in je bil glede na maj predhodnega leta manjši za 0,2 mrd EUR. Najbolj je na nižji presežek vplivala blagovna menjava z upadanjem izvoza. Saldo blagovne menjave je maja 2024 je izkazoval le 51 mio EUR presežka, kar je za 0,2 mrd EUR manj kot maja predhodnega leta. V prvih petih mesecih 2024 je tekoči račun plačilne bilance izkazoval podoben saldo kot v enakem obdobju 2023 in sicer presežek v znesku 1,4 mrd EUR. Saldo blagovne menjave se je zmanjšal za 0,1 mrd EUR, kot posledica večjega zmanjšanja izvoza kot uvoza. Saldo storitvene menjave in primarnih dohodkov je v prvih petih mesecih 2024 ostal na enaki ravni kot v primerljivem obdobju 2023, medtem ko se je primanjkljaj sekundarnih dohodkov zmanjšal za 0,2 mrd EUR. Tudi v zadnjih 12 mesecih je tekoči račun izkazoval presežek (2,9 mrd EUR).

Blagovna menjava

Maja 2024 je saldo blagovne menjave izkazoval 51 mio EUR presežka in je bil za 0,2 mrd EUR nižji kot maja predhodnega leta, saj se je izvoz zmanjšal za kar 6,5 %, uvoz pa le za 2,3 %.

Blagovna menjava je v prvih petih mesecih 2024 dosegla 0,2 mrd EUR presežka, ki se je glede na enako obdobje 2023 zmanjšal za 0,1 mrd EUR. Na manjši presežek je najbolj vplivalo večje zmanjšanje izvoza (za 2,2 %) od uvoza (za 1,5 %).

Z EU, ki predstavlja okoli tri četrtine tokov izvoza in uvoza, je saldo blagovne menjave v prvih petih mesecih 2024 izkazoval enak saldo kot v enakem obdobju 2023 in sicer primanjkljaj v znesku 0,2 mrd EUR. Izvoz v države članice EU je v prvih petih mesecih 2024 predstavljal 75,5 % celotnega izvoza in se je v primerjavi z enakim obdobjem predhodnega leta zmanjšal za 1,3 % oz. 0,2 mrd EUR. Najbolj se je v okviru EU zmanjšal izvoz v Avstrijo (0,3 mrd EUR) in Italijo (0,2 mrd EUR), medtem ko se je izrazil povečal izvoz na Hrvaško (0,2 mrd EUR). Uvoz iz držav članic EU je predstavljal 77,4 % celotnega uvoza in se je glede na enako obdobje 2023 zmanjšal za 1,2 % oz. 0,2 mrd EUR. Izstopalo je zmanjšanje uvoza iz Avstrije in Hrvaške (skupaj 0,2 mrd EUR), medtem ko se je uvoz v okviru EU najbolj povečal iz Italije (0,1 mrd EUR).

Izstopa še za 0,1 mrd EUR manjši presežek z Rusko federacijo, kot posledica večjega zmanjšanja izvoza od uvoza. Podatki o izvozu in uvozu blaga in storitev po posamičnih državah so na voljo na [podatkovnih serijah Banke Slovenije](#).

Storitvena menjava

Maja 2024 je presežek storitev znašal 0,3 mrd EUR in je bil za 20 mio EUR manjši kot maja 2023. Presežek storitvene menjave je v prvih petih mesecih 2024 znašal 1,4 mrd EUR, toliko kot v enakem obdobju predhodnega leta. Izvoz vseh storitev se je v prvih petih mesecih 2024 medletno povečal za 1,5 %, uvoz pa za 2,2 %.

V obeh letih je bil najvišji pozitivni saldo **transportnih storitev**, presežek v znesku 0,7 mrd EUR v prvih petih mesecih 2024 pa je bil podoben kot v enakem obdobju leta 2023. Drugi najvišji pozitivni saldo 0,3 mrd EUR so v prvih petih mesecih 2024 dosegle storitve potovanj. Pri **potovanjih** so rezidenti v prvih petih mesecih 2024 porabili v tujini za 56 mio EUR več kot leto prej, medtem ko so tuji turisti povečali potrošnjo v Sloveniji za

kar 75 mio EUR. Zato je bil presežek teh storitev v prvih petih mesecih 2024 nekoliko višji. **Gradbene storitve** so tretja najpomembnejša vrsta storitev glede na višino presežka, ki je v prvih petih mesecih 2024 znašal 0,2 mrd EUR in se je zmanjšal za 13,7 % v primerjavi s predhodnim letom..

Tudi v storitveni menjavi predstavlja EU okoli tri četrtine tokov izvoza in uvoza ter glavino presežka (1,0 mrd EUR). Izvoz je bil medletno manjši za 0,1 mrd EUR (za 1,7 %) in sicer najbolj v Nemčijo (82 mio EUR). Uvoz iz EU se je povečal za 1,7 %, pri čemer se je najbolj povečal uvoz iz Italije in Hrvaške (skupaj za 39 mio EUR).

Primarni in sekundarni dohodki

Primarni dohodki v prvih petih mesecih 2024 izkazujejo primanjkljaj 43 mio EUR, kar je podobno kot v enakem obdobju 2023. Pri tem so dohodki od kapitala izkazovali primanjkljaj (0,4 mrd EUR), dohodki od dela in drugi primarni dohodki pa presežek (skupaj 0,3 mrd EUR). Sekundarni dohodki so v prvih petih mesecih 2024 izkazovali 0,2 mrd EUR primanjkljaja, v enakem obdobju 2023 pa je znašal še 0,3 mrd EUR. Nižji primanjkljaj je predvsem posledica večjih prejemkov, k čemur so največ prispevali povečani prejemki državnega (0,1 mrd EUR) in ostalih sektorjev (0,2 mrd EUR).

1.2 Plačilna bilanca – kapitalski in finančni račun

V zadnjih dvanajstih mesecih salda tekočega in kapitalskega računa skupaj izkazujeta 2,9 mrd EUR neto financiranja tujine, ki se odraža v 2,3 mrd EUR visokem presežku finančnega računa. Statistična napaka znaša slabih -0,6 mrd EUR in predstavlja v obsegu 0,5 % bruto tokov tekočega računa na letni ravni.

Maja 2024 je bil kapitalski račun skoraj izravnani, finančni račun pa je izkazoval 0,4 mrd EUR presežka. V tem mesecu je imel finančni račun 0,4 mrd EUR neto prilivov iz naložb v vrednostne papirje in 0,1 mrd iz komercialnih kreditov in predujmov. Največ odlivov je bilo v mesecu maju 2024 v obliki gotovine in vlog (0,9 mrd EUR).

Največ neto prilivov v državo v zadnjih dvanajstih mesecih je bilo v obliki neposrednih naložb (0,3 mrd EUR) in posojil (0,1 mrd EUR). Analitični prikaz neposrednih naložb po smeri naložb v tem obdobju pokaže 0,9 mrd EUR povečanih domačih naložb v tujini in 1,2 mrd EUR povečanih tujih naložb v Sloveniji.

Največja neto odlivna postavka finančnega računa v zadnjih dvanajstih mesecih so bili **vrednostni papirji** (0,9 mrd EUR). Sledijo odlivi v obliki gotovine in vlog (0,8 mrd EUR) ter komercialni krediti in predujmi (0,3 mrd EUR).

Zunanji dolg

Bruto zunanji dolg je maja 2024 znašal 59,4 mrd EUR, kar je 5,1 mrd EUR več kot pred enim letom. Raven dolga je tako za 5,9 % nižja kot doseženi BDP leta 2023 (izraženem v tekočih cenah). **Neto dolg do tujine** (obveznosti minus terjatve) je v zadnjih treh letih vse bolj negativen in je maja 2024 znašal -6,7 mrd EUR, kar pomeni **neto upniško razmerje Slovenije do tujine**. Maja 2024 je bila do tujine neto zadolžena država (16,6 mrd EUR), ki je glede na leto prej zadolženost povečala za 1,2 mrd EUR. V manjši meri so neto zadolženost do tujine izkazovala tudi kapitalsko povezana podjetja s tujino, medtem ko so bili vsi preostali sektorji neto upniki tujine.

Raven **bruto zunanjega dolga** je bila maja 2024 za 9,3 % višja kot pred enim letom. V tem obdobju so zadolženost do tujine najbolj povečale centralna banka skupaj s komercialnimi bankami (oba sektorja skupaj za 2,9 mrd EUR) ter država s 2,2 mrd EUR povečanjem. Dolg države je tako znašal 23,5 mrd EUR, kar predstavlja 39,5 % delež v celotnem dolgu, medtem ko delež finančnega sektorja predstavlja 28,5 % celotnega dolga. Vrednost dolga nefinančnega sektorja skupaj s kapitalsko povezanimi podjetji predstavlja 32,0 % celotnega dolga in se glede na leto prej zmanjšal za 3 odstotne točke. Med finančnimi instrumenti prevladujeta dolg v obliki dolžniških vrednostnih papirjev (34,7 %) in posojil (19,8 %).

Bruto terjatve do tujine so maja 2024 znašale 66,1 mrd EUR, kar je 11,6 % več kot pred enim letom. Prav vsi sektorji so v tem obdobju povečali terjatve do tujine. Največ terjatev ima nefinančni sektor skupaj s kapitalsko povezanimi podjetji (26,4 mrd EUR), ki je terjatve glede na predhodno leto povečal za 1,1 mrd EUR. Centralna banka je terjatve povečala za 2,6 mrd EUR (na 21,0 mrd EUR), država pa za 1,0 mrd EUR (na 6,9 mrd EUR). Med instrumenti prevladujejo gotovina in vloge (35,8 %) ter dolžniški vrednostni papirji (31,6 %).

Stanje mednarodnih naložb

Neto stanje mednarodnih naložb (imetja – obveznosti) se od neto zunanjega dolga razlikuje po tem, da zajema poleg dolžniških tudi lastniške in izvedene finančne instrumente. Konec prvega četrtertletja 2024 (Q1 2024) je izkazovalo **neto upniško pozicijo do tujine** 2,2 mrd EUR, kar predstavlja 3,4 % BDP iz leta 2023. Neto pozicija je v primerjavi s predhodnim četrtertletjem (Q4 2023) višja za 0,7 mrd EUR, v primerjavi z Q1 2023 pa se je neto pozicija **povečala za 2,8 mrd EUR**. Boljša neto pozicija do tujine konec marca 2024 glede na predhodno leto je večinoma posledica **transakcij (2,3 mrd EUR) in vrednotenj v obliki cenovnih sprememb (0,7 mrd EUR)**, medtem ko so k poslabšanju pozicije prispevale ostale spremembe (za 0,2 mrd EUR).

Pregled neto pozicije do tujine **po posameznih instrumentih** konec Q1 2024 pokaže, da **neposredne naložbe** izkazujejo najvišjo negativno neto pozicijo, saj nerezidenti vlagajo v Slovenijo 12,6 mrd EUR več kot rezidenti v tujino. Stanje neto pozicije neposrednih naložb konec Q1 2024 glede na leto prej (Q1 2023) izkazuje za 0,7 mrd EUR višje neto obveznosti. Geografska razčlenitev konec marca 2024 pokaže, da izhaja 53 % vseh imetij in 76 % vseh obveznosti iz naložb z državami EU, pri čemer imajo 26 % vseh neposrednih naložb slovenski vlagatelji na Hrvaškem, 20 % vseh tujih naložb pa

predstavljajo investicije iz Avstrije. Naložbe nerezidentov v **dolžniške vrednostne papirje** v Sloveniji so konec marca 2024 za 0,3 mrd EUR višje od tovrstnih naložb rezidentov v tujini. Glede na stanje Q1 2023 gre za 1,3 mrd EUR nižjo neto zadolžitev. Večina investorjev v slovenske dolžniške vrednostne papirje prihaja iz držav EU (88 %), med njimi pa je največ vlagateljev iz Belgije (36 %) in Luksemburga (35 %). Po drugi strani pa tudi domači vlagatelji večinoma (84 %) investirajo v vrednostne papirje izdajateljev iz držav EU, vendar je vlaganje bolj razpršeno (od tega 12 % v Nemčijo, 5 % v Belgijo).

Najvišjo pozitivno neto pozicijo do tujine konec marca 2024 predstavljajo **ostale naložbe** (6,2 mrd EUR), ki so se v primerjavi z letom prej zvišale za 1,0 mrd EUR, ter naložbe v **lastniške vrednostne papirje** (6,0 mrd EUR) ki so za 0,9 mrd EUR višje kot v Q1 2023. Geografsko je konec marca 2024 največ slovenskih naložb v tuje lastniške vrednostne papirje iz EU (46 %) in ZDA (39 %). Podobna struktura je tudi na strani obveznosti, kjer 56 % vseh tujih vlagateljev prihaja iz EU, 39 % pa iz ZDA.

Pregled neto pozicije do tujine po **posameznih sektorjih** pokaže, da je konec marca 2024 največji neto dolžnik do tujine država S.13 (15,4 mrd EUR), kateremu sledijo nefinančne družbe S.11 z 13,6 mrd EUR neto negativne pozicije do tujine. Po drugi strani pa med neto vlagatelji v tujino izstopajo centralna banka in banke (skupaj 13,5 mrd EUR), ostale finančne družbe (9,6 mrd EUR) ter prebivalstvo in nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva (skupaj 7,8 mrd EUR). Glede na leto prej je neto dolg države nižji za 0,5 mrd EUR, na izboljšanje neto pozicije pa so največ vplivali vsi finančni sektorji (S.121 do S.129) z zneskom 3,2 mrd EUR, med njimi pa predvsem investicijski skladi (1,1 mrd EUR) in banke (1,0 mrd EUR).

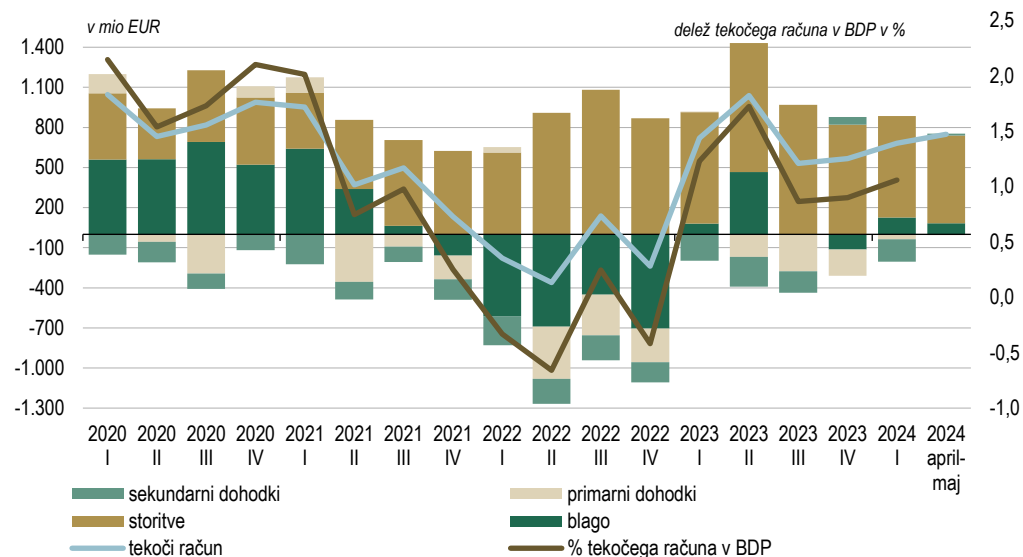
4.1 Plačilna bilanca

Tabela 1: Plačilna bilanca

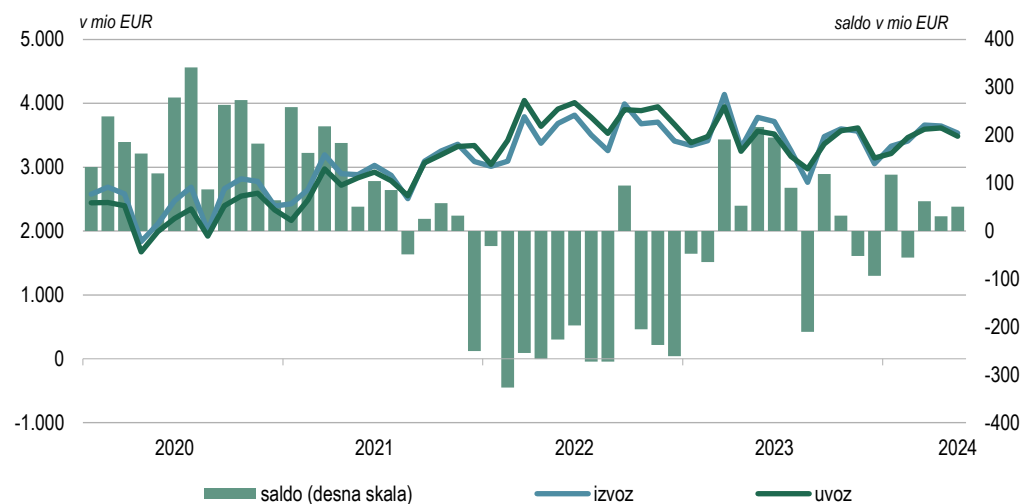
		predhodni podatki, 15. 07. 2024			tokovi v mio EUR	
		januar - maj		zadnjih 12	maj	
		2023	2024	mesecev	2023	2024
I.	Tekoči račun	1.388,8	1.429,6	2.899,2	531,8	365,0
1.	Blago	350,0	206,9	287,5	217,1	50,9
1.1.	Izvoz blaga	17.980,7	17.578,4	41.017,8	3.781,6	3.534,5
1.2.	Uvoz blaga	17.630,7	17.371,5	40.730,4	3.564,5	3.483,6
2.	Storitve	1.418,9	1.418,0	3.587,8	352,9	333,1
2.1.	Izvoz storitev	4.439,2	4.505,0	11.971,3	1.003,1	976,6
2.2.	Uvoz storitev	3.020,3	3.087,0	8.383,5	650,3	643,6
3.	Primarni dohodki	-39,9	-43,1	-641,0	54,7	7,8
3.1.	Prejemki	1.288,1	1.363,6	3.112,5	369,2	292,0
3.2.	Izdatki	1.327,9	1.406,7	3.753,5	314,5	284,1
4.	Sekundarni dohodki	-340,3	-152,2	-335,0	-92,9	-26,7
4.1.	Prejemki	558,5	828,5	2.004,3	112,7	151,8
4.2.	Izdatki	898,8	980,7	2.339,3	205,6	178,5
II.	Kapitalski račun	-9,5	-23,4	-5,8	3,8	-47,7
1.	Bruto pridobitve/odtujitve neproizvedenih nefinančnih imetij	-3,1	-4,0	-378,6	-22,0	-38,0
2.	Kapitalski transferi	-6,5	-19,4	372,8	25,8	-9,7
III.	Finančni račun	883,0	1.019,8	2.297,0	335,6	377,3
1.	Neposredne naložbe	-295,9	-16,9	-293,0	27,5	-36,5
	Imetja	583,8	785,0	966,8	267,4	78,1
	Obveznosti	879,7	801,9	1.259,7	239,8	114,5
2.	Naložbe v vrednostne papirje	37,3	1.190,8	900,9	565,0	-428,0
	Imetja	845,8	2.432,4	3.426,6	392,7	-52,6
	Obveznosti	808,5	1.241,5	2.525,7	-172,2	375,4
3.	Finančni derivativi	50,9	-120,6	-33,8	1,3	-0,9
4.	Ostale naložbe	1.061,7	-289,0	1.494,5	-237,9	835,8
4.1.	Imetja	2.902,8	89,5	2.974,8	181,0	851,9
	Ostali lastniški kapital	-3,1	10,4	10,2	-0,3	0,0
	Gotovina in vloge	2.331,8	-405,2	2.409,8	184,1	976,0
	Posojila	80,9	-120,5	-23,8	27,7	-73,1
	Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	5,2	-15,1	49,2	-1,8	0,0
	Komercialni krediti in predujmi	585,5	535,9	260,1	-31,0	-85,9
	Ostale terjatve	-97,4	84,0	269,4	2,4	34,9
4.2.	Obveznosti	1.841,1	378,4	1.480,3	418,9	16,0
	Ostali lastniški kapital	12,3	1,9	-4,5	0,9	0,2
	Gotovina in vloge	486,4	237,9	1.585,4	102,1	90,5
	Posojila	1.259,4	89,2	30,4	154,6	-87,7
	Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	62,3	-15,1	-36,7	4,2	0,0
	Komercialni krediti in predujmi	-207,6	102,0	-66,3	94,5	-26,2
	Ostale obveznosti	229,5	-34,0	-28,2	67,7	45,6
	Posebne pravice črpanja (SDR)	-1,3	-3,4	0,2	-5,0	-6,4
5.	Rezervna imetja	28,9	255,3	228,4	-20,2	6,7
	Monetarno zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	-4,2	-101,2	-100,5	-4,3	-98,1
	Gotovina in vloge	1,0	-4,0	-1,1	-0,5	-0,4
	Vrednostni papirji	32,5	268,8	239,0	-15,4	12,9
	Finančni derivativi	-0,3	-0,7	-1,4	0,0	-0,1
IV.	Neto napake in izpustitve	-496,2	-386,5	-596,4	-200,0	59,9

Tekoči račun

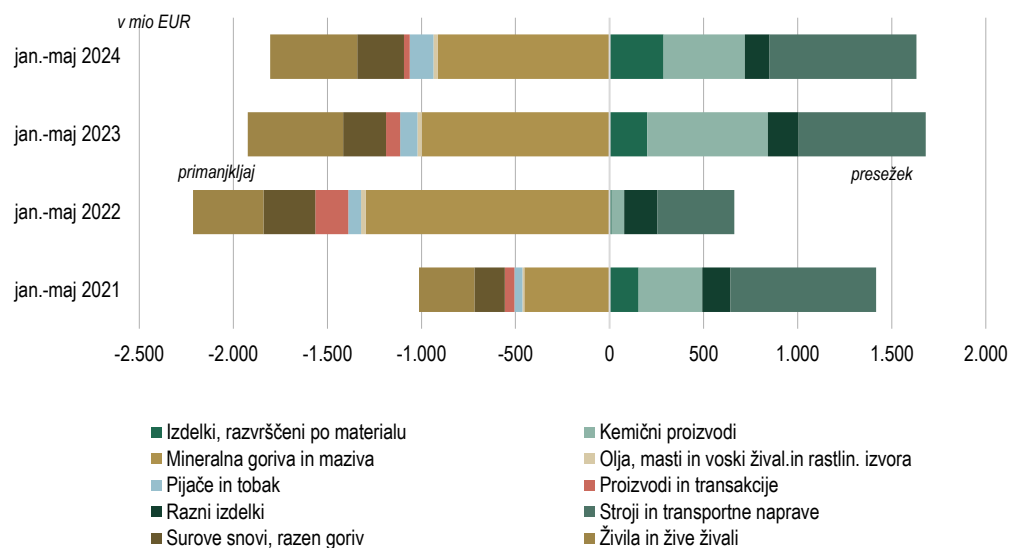
Slika 1: Tekoči račun - Struktura tekočega računa in delež tekočega računa v BDP (BDP je vsota štirih četrtletij BDP do obravnavanega četrtletja)

Slika 2: Blago - Izvoz in uvoz blaga

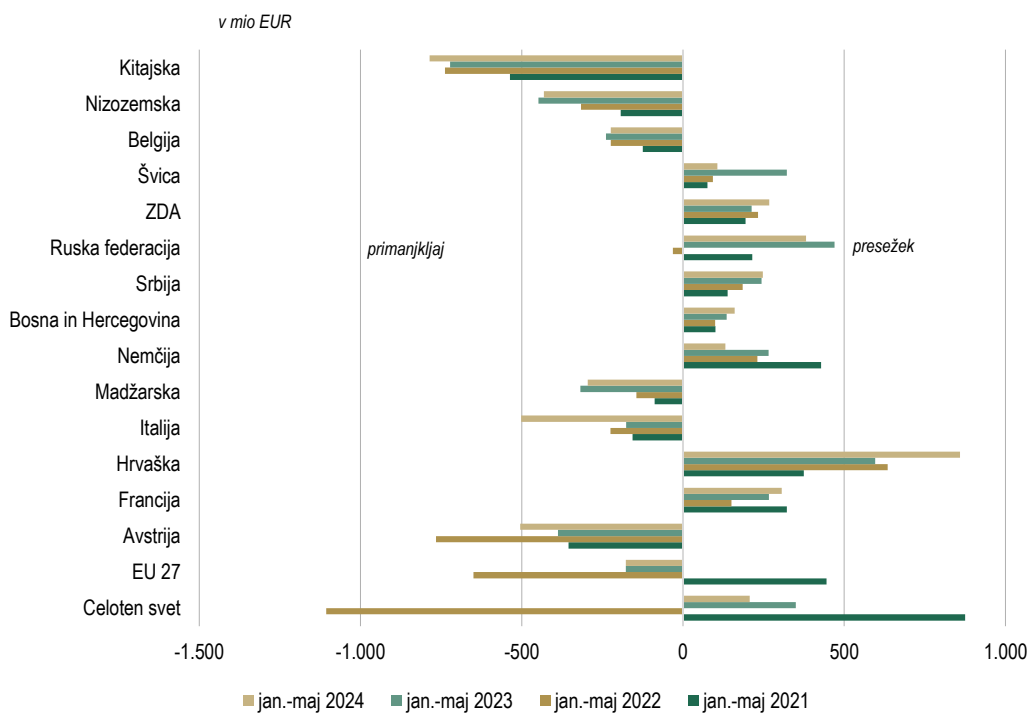

Slika 3: Saldo blagovne menjave po SMTK-1

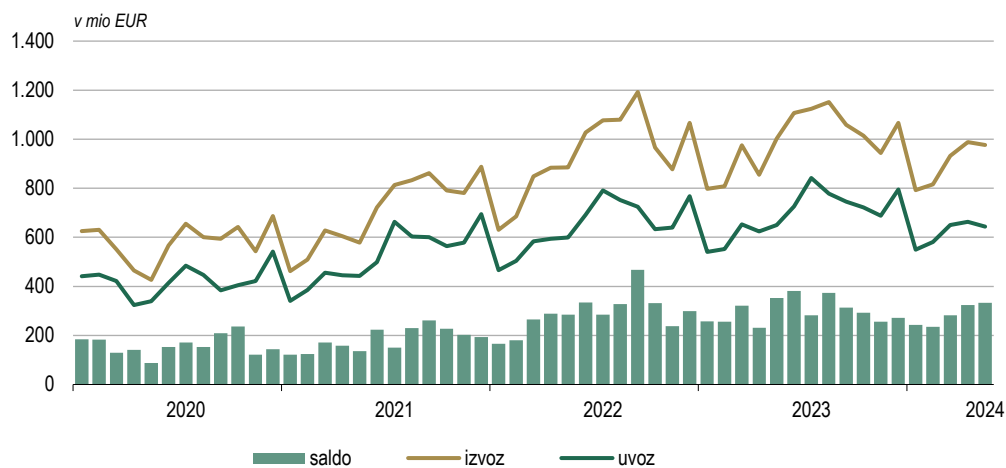

Opomba: vir podatkov SURS, preračuni Banka Slovenije
Razčlenitev po standardni mednarodni trgovinski klasifikaciji, nivo 1 (SMTK-1)

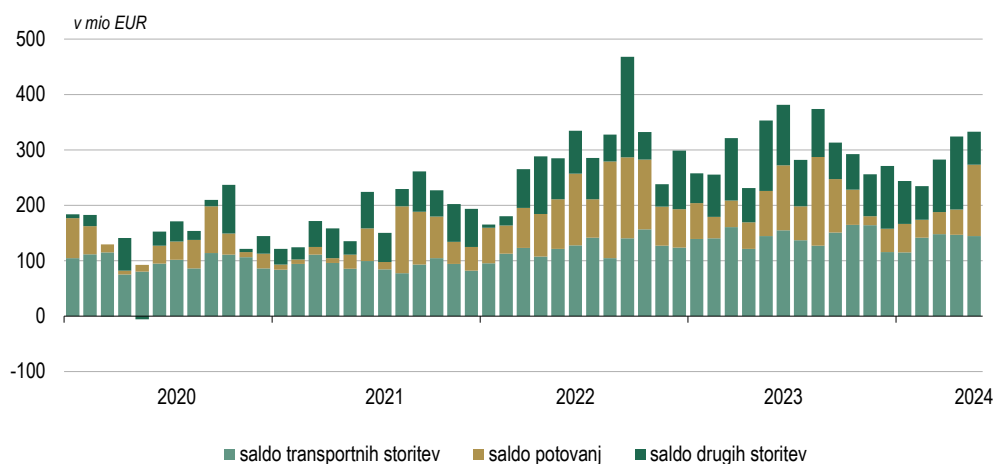
Slika 4: Saldo blagovne menjave po državah

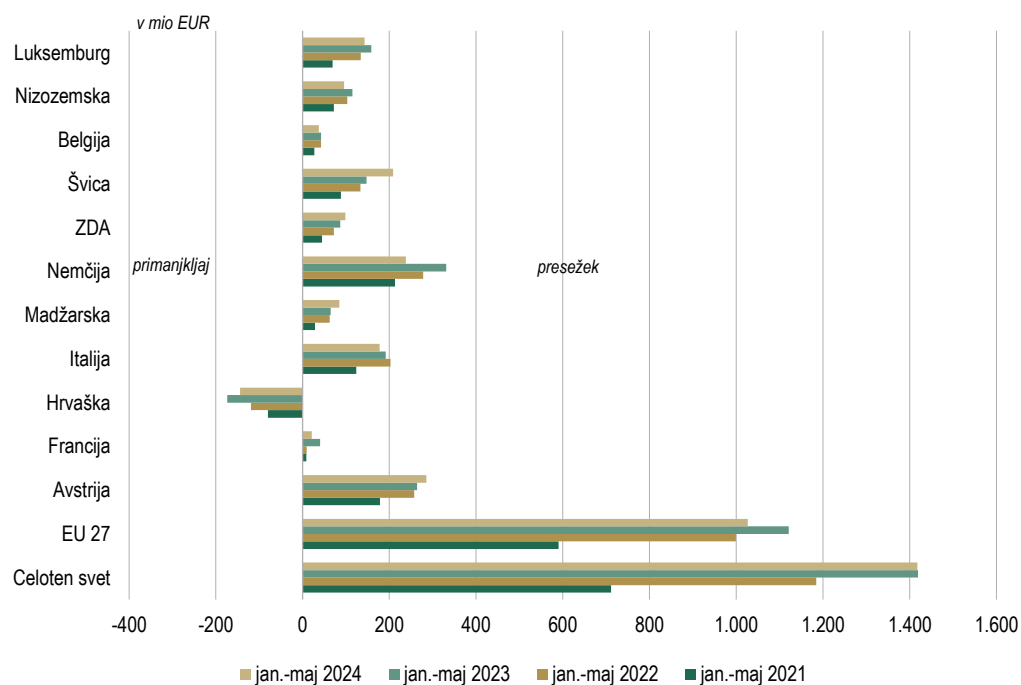
Slika 5: **Storitve - Izvoz in uvoz storitev**

Slika 6: **Saldo potovanj, transportnih in drugih storitev**

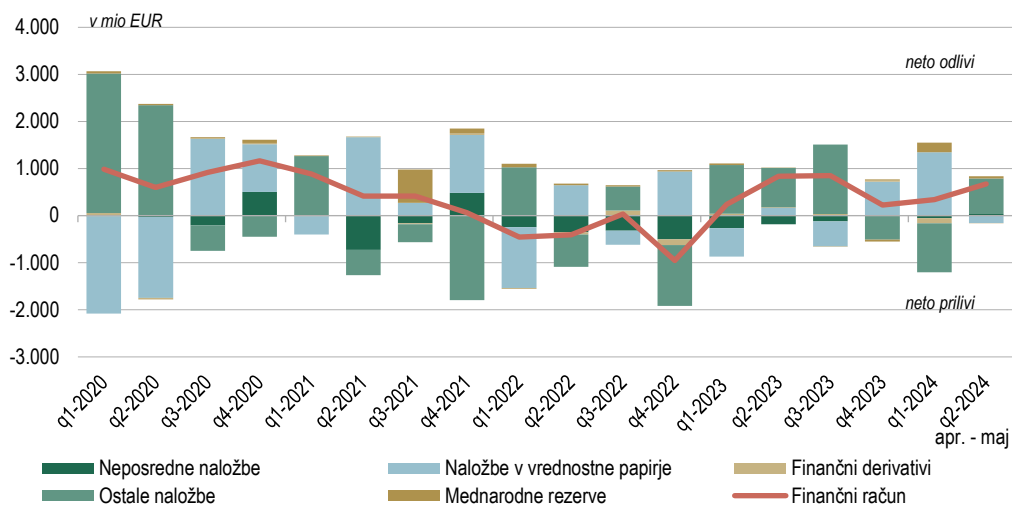

Slika 7: **Saldo menjave storitev po državah**

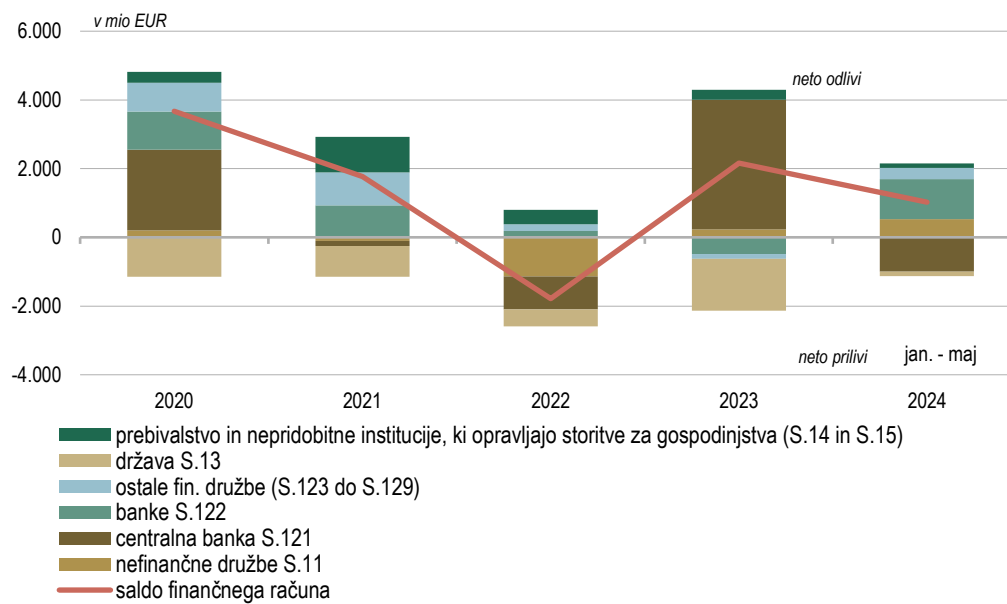
Finančni račun

Slika 8: **Neto instrumenti finančnega računa**

Vir: Banka Slovenije

Slika 9: **Sektorska členitev salda finančnega računa**

Vir: Banka Slovenije

Tabela 2: Neposredne naložbe

v mio EUR	januar-maj		zadnjih 12	maj	
	2023	2024	mesecev	2023	2024
NAČELO IMETJA/OBVEZNOSTI (kot v plačilni bilanci)					
Neposredne naložbe – neto	-295,9	-16,9	-293,0	27,5	-36,5
Imetja	583,8	785,0	966,8	267,4	78,1
Lastniški kapital	94,8	79,7	165,0	27,1	8,9
Reinvestirani dobički	163,5	212,7	441,6	32,7	44,1
Dolžniški instrumenti	325,5	492,7	360,2	207,6	25,1
Obveznosti	879,7	801,9	1.259,7	239,8	114,5
Lastniški kapital	209,2	195,7	475,1	19,0	9,5
Reinvestirani dobički	351,7	187,3	679,7	70,3	43,7
Dolžniški instrumenti	318,7	418,9	105,0	150,5	61,4
NAČELO SMERI NALOŽBE (za analitične namene)					
Neposredne naložbe – neto	-295,9	-16,9	-293,0	27,5	-36,5
Domače v tujini	426,4	548,0	912,7	98,2	74,1
Lastniški kapital	94,8	79,7	165,0	27,1	8,9
Reinvestirani dobički	163,5	212,7	441,6	32,7	44,1
Dolžniški instrumenti	168,1	255,7	306,1	38,4	21,2
Tuje v Sloveniji	722,3	564,9	1.205,7	70,7	110,6
Lastniški kapital	209,2	195,7	475,1	19,0	9,5
Reinvestirani dobički	351,7	187,3	679,7	70,3	43,7
Dolžniški instrumenti	161,3	181,8	50,9	-18,6	57,5

Plačilna bilanca po državah (četrtno)

Tabela 3: Saldo tekočega računa in podbilanc po državah

v mio EUR, januar - marec	Tekoči račun		Blago		Storitve		Primarni dohodki		Sekundarni dohodki	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Svet	720,3	681,2	79,7	125,3	834,8	760,8	3,9	-37,3	-198,0	-167,5
EU 27	352,9	255,5	-158,7	-60,9	673,6	587,1	12,2	-111,1	-174,2	-159,7
Avstrija	-112,3	-196,3	-240,0	-303,3	141,7	160,0	39,4	5,4	-53,4	-58,3
Italija	67,1	-103,1	-38,0	-188,8	118,9	98,2	-14,7	-12,6	0,9	0,2
Francija	197,5	171,9	172,9	167,2	17,4	8,3	7,0	-7,4	0,2	3,7
Nemčija	332,4	217,2	152,9	89,8	171,6	119,2	-13,8	-11,8	21,6	20,0
Hrvaška	190,2	337,9	312,1	457,8	-50,8	-38,8	-37,6	-33,9	-33,5	-47,2
Druge evropske države z EFTO	851,8	730,6	864,2	637,0	80,8	93,0	-55,2	30,0	-38,1	-29,4
Bosna in Hercegovina	50,8	54,5	82,8	93,3	-19,1	-26,2	9,9	11,6	-22,8	-24,2
Črna gora	18,4	34,7	30,5	32,4	-15,4	-1,4	4,8	5,1	-1,4	-1,5
Srbija	155,6	149,5	142,0	128,7	20,4	17,9	19,8	28,7	-26,6	-25,8
Makedonija	34,2	30,7	21,1	18,5	4,7	0,8	9,7	13,6	-1,3	-2,2
Združeno kraljestvo	108,9	133,3	134,3	139,7	-7,1	0,0	-16,9	-10,4	-1,4	3,9
Ruska federacija	308,8	216,9	307,0	215,8	-10,3	-10,3	12,3	11,5	-0,2	-0,1
Ukrajina	38,8	49,6	33,6	41,5	5,3	4,0	1,1	4,1	-1,3	-0,1
Belorusija	28,4	22,8	24,8	21,6	0,2	-0,7	3,4	2,0	0,0	0,0
Švica	81,6	119,9	89,0	48,4	87,7	92,3	-118,6	-49,5	23,5	28,7
ZDA	194,6	227,3	114,3	159,5	47,5	56,0	12,2	15,4	20,6	-3,5
Druge države in nerazpo-rejeno	-679,0	-532,1	-740,2	-610,3	32,9	24,7	34,7	28,4	-6,3	25,1

Tabela 4: Izbrani instrumenti finančnega računa plačilne bilance po državah

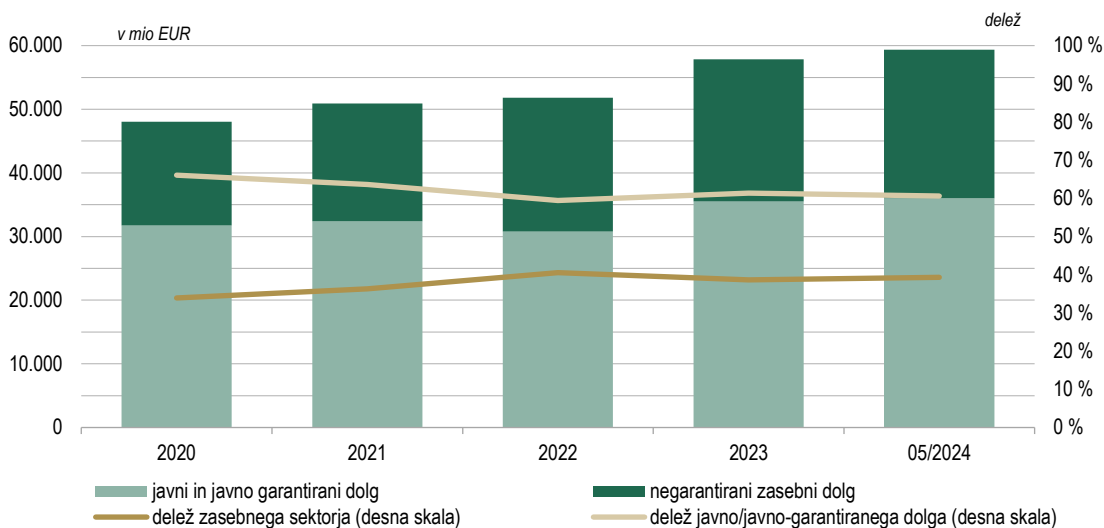
v mio EUR, januar - marec	NEPOSREDNE NALOŽBE				NALOŽBE V VREDNOSTNE PAPIRJE				OSTALE NALOŽBE			
	Imetja		Obveznosti		Imetja		Obveznosti		Imetja		Obveznosti	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Svet	209,4	568,3	472,0	619,9	428,6	2.027,2	1.034,7	682,8	2.763,3	-717,3	1.731,7	325,3
EU 27	28,4	227,7	381,4	364,8	268,3	1.600,4	885,5	1.314,7	3.052,3	-1.145,2	1.506,7	179,7
Avstrija	-30,4	23,0	32,7	141,2	-1,7	57,3	-198,6	1.478,4	59,7	88,3	23,0	-16,5
Italija	28,6	8,3	35,9	26,3	-31,0	-42,1	-0,3	0,0	59,6	256,5	10,0	52,7
Francija	10,3	-5,3	9,0	-77,7	61,1	242,7	-6,7	0,0	210,3	424,5	188,7	-17,9
Nemčija	40,5	66,9	69,2	90,2	72,4	197,7	1.434,4	0,4	90,8	186,9	114,6	214,8
Irska	7,3	4,8	15,4	10,6	-10,0	-45,0	0,0	0,0	11,5	43,3	6,4	-8,4
Grčija	-0,1	2,6	-0,1	-4,9	-8,4	-13,2	0,0	0,0	-14,0	8,1	4,0	3,3
Hrvaška	75,0	114,5	21,2	0,8	-1,4	58,2	-6,9	-7,4	52,0	80,7	-9,8	-29,6
Druge evr. drž. z EFTO	185,7	324,1	-48,5	244,4	9,9	62,3	-2,4	76,1	-362,4	415,2	137,9	212,2
BIH	23,2	40,1	-7,0	11,7	0,0	-0,8	-1,0	0,0	-9,3	25,0	-4,5	45,0
Črna gora	-5,4	7,8	0,9	1,8	0,0	-0,2	0,0	0,3	-22,4	28,5	-12,2	21,7
Srbija	61,1	69,8	27,8	29,5	-0,7	-1,6	0,1	75,0	-70,4	23,3	62,9	161,9
Makedonija	25,2	13,4	8,2	13,2	1,8	1,0	0,0	0,1	-21,9	18,4	-17,2	0,2
Združeno kraljestvo	-40,4	-13,4	-36,3	10,2	24,7	39,7	-1,6	0,2	-281,5	316,0	113,1	30,6
Ruska federacija	86,5	90,1	-3,3	0,7	-6,5	0,0	0,0	0,0	10,9	13,4	0,9	-28,9
Ukrajina	0,9	3,9	-2,0	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	-4,5	-1,0	5,7	-3,4
Belorusija	3,1	1,8	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	-6,9	7,5	3,9
Švica	-2,0	102,7	-28,0	174,2	-9,7	-10,1	-0,1	0,6	24,6	-13,7	-31,7	-31,5
ZDA	-7,8	-14,8	-11,5	-1,7	81,2	344,8	-0,1	0,1	-23,9	-17,6	31,4	-63,3
Druge drž. in nerazp.	3,1	31,3	150,6	12,4	69,2	19,6	151,6	-708,0	97,3	30,2	55,8	-3,4

4.2 Zunanji dolg

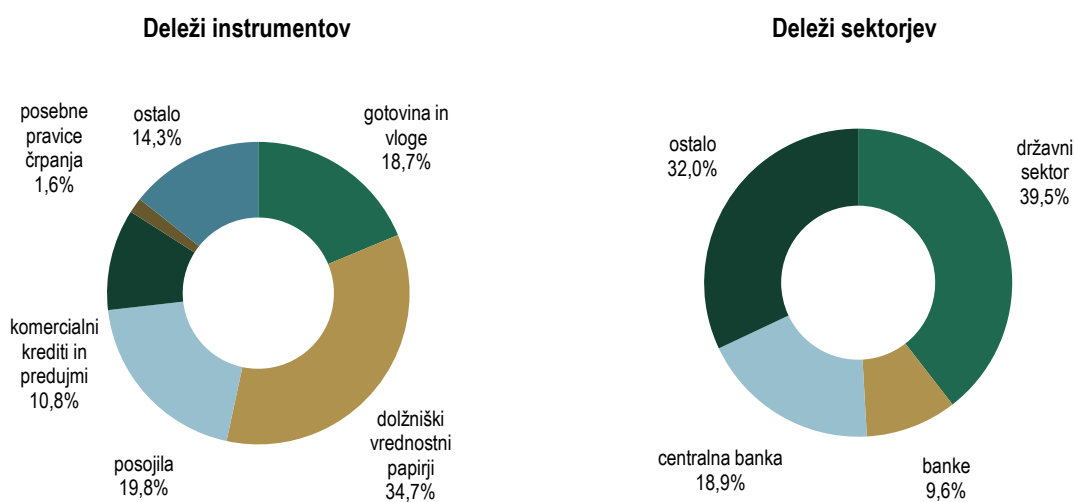
Tabela 5: Zunanji dolg

v mio EUR	31.12.2022	31.03.2023	30.06.2023	30.09.2023	31.12.2023	31.03.2024	31.05.2024
Bruto zunanji dolg - obveznosti - stanje	51.810	54.816	55.621	57.166	57.837	59.180	59.380
1. Državni sektor	20.076	21.782	21.725	22.327	23.008	23.782	23.460
1.1. Kratkoročni	1.960	2.437	2.705	3.005	2.445	2.462	2.649
Dolžniški vrednostni papirji	42	56	68	44	20	14	10
Posojila	1.070	1.366	1.428	1.995	1.372	1.374	1.546
Komercialni krediti in predujmi	65	74	122	103	78	82	101
Ostale dolžniške obveznosti	782	942	1.087	863	975	992	992
1.2. Dolgoročni, od tega	18.116	19.345	19.020	19.322	20.564	21.320	20.811
Dolžniški vrednostni papirji	15.253	16.491	16.159	16.466	17.404	18.182	17.650
Posojila	2.848	2.838	2.838	2.833	3.137	3.130	3.132
2. Centralna banka	9.273	9.539	9.839	10.599	11.135	11.043	11.218
2.1. Kratkoročni, od tega	8.295	8.571	8.880	9.627	10.182	10.083	10.266
Gotovina in vloge	8.262	8.571	8.880	9.627	10.123	10.083	10.266
2.2. Dolgoročni, od tega	978	968	959	972	952	960	951
Posebne pravice črpanja	978	968	959	972	952	960	951
3. Institucije, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke	4.214	4.444	5.244	5.242	5.007	5.205	5.695
3.1. Kratkoročni, od tega	1.043	1.145	1.191	1.166	961	1.321	1.097
Gotovina in vloge	805	879	918	933	694	869	802
Dolžniški vrednostni papirji	0	0	0	0	0	0	0
Posojila	226	228	254	202	236	337	273
Ostale dolžniške obveznosti	12	38	19	31	31	115	22
3.2. Dolgoročni, od tega	3.171	3.299	4.053	4.076	4.046	3.884	4.598
Gotovina in vloge	29	34	75	76	99	95	83
Dolžniški vrednostni papirji	1.431	1.565	2.316	2.302	2.289	2.136	2.863
Posojila	1.674	1.666	1.629	1.663	1.620	1.624	1.620
Ostale dolžniške obveznosti	30	29	32	34	28	28	30
4. Ostali sektorji	12.117	12.833	12.470	12.377	12.250	12.280	12.138
4.1. Kratkoročni, od tega	7.507	7.595	7.159	7.190	7.108	7.267	7.147
Dolžniški vrednostni papirji	15	15	13	13	13	13	0
Posojila	783	826	805	753	730	709	690
Komercialni krediti in predujmi	6.460	6.512	6.115	6.189	6.120	6.313	6.204
Ostale dolžniške obveznosti	249	242	225	235	245	231	253
4.2. Dolgoročni, od tega	4.610	5.237	5.311	5.188	5.142	5.013	4.992
Dolžniški vrednostni papirji	203	203	202	202	200	201	211
Posojila	3.936	4.561	4.629	4.500	4.443	4.392	4.362
Komercialni krediti in predujmi	25	34	34	42	44	44	44
Ostale dolžniške obveznosti	446	439	445	444	455	375	375
5. NN: medpodjetniška posojila	6.131	6.219	6.343	6.620	6.437	6.871	6.868
Neto zunanji dolg	-3.344	-3.554	-4.457	-5.737	-5.449	-5.783	-6.679
Javni in javno garantirani ter zasebni negarantirani dolg	51.810	54.816	55.621	57.166	57.837	59.180	59.380
Javni in javno garantirani dolg	30.801	32.736	32.970	34.290	35.500	36.152	36.006
Negarantirani zasebni dolg	21.009	22.081	22.651	22.876	22.338	23.028	23.374

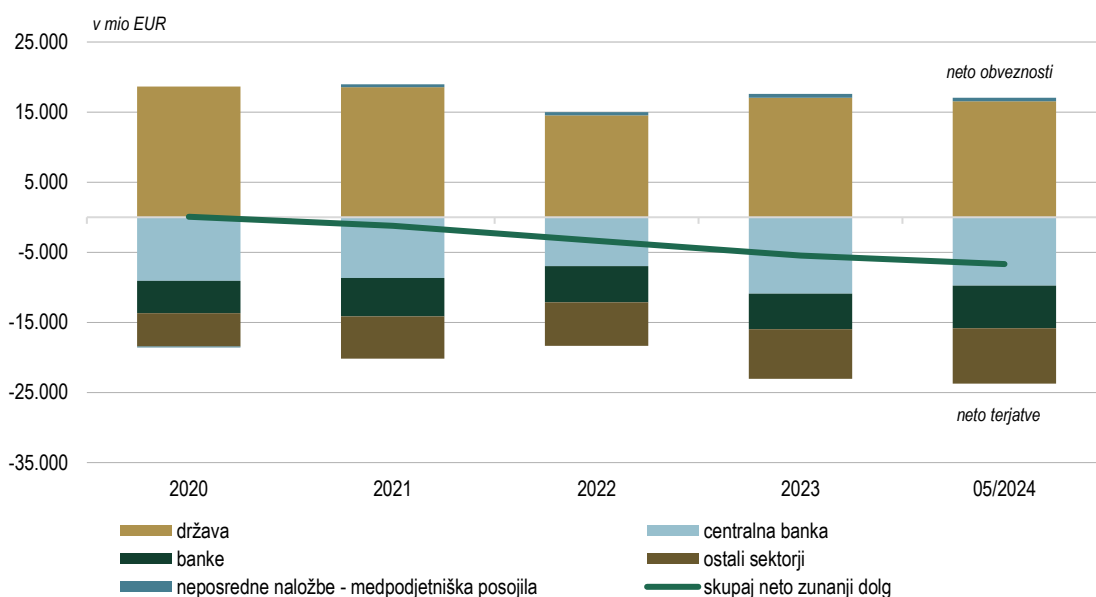
Slika 10: Bruto zunanji dolg

Slika 11: Struktura bruto zunanjega dolga – 05/2024

Slika 12: Neto zunanji dolg (obveznosti – imetja)

4.3 Stanje mednarodnih naložb

Tabela 6: Stanje mednarodnih naložb Slovenije in spremembe kot posledica transakcij plačilne bilance in drugih sprememb konec leta/četrtertletja

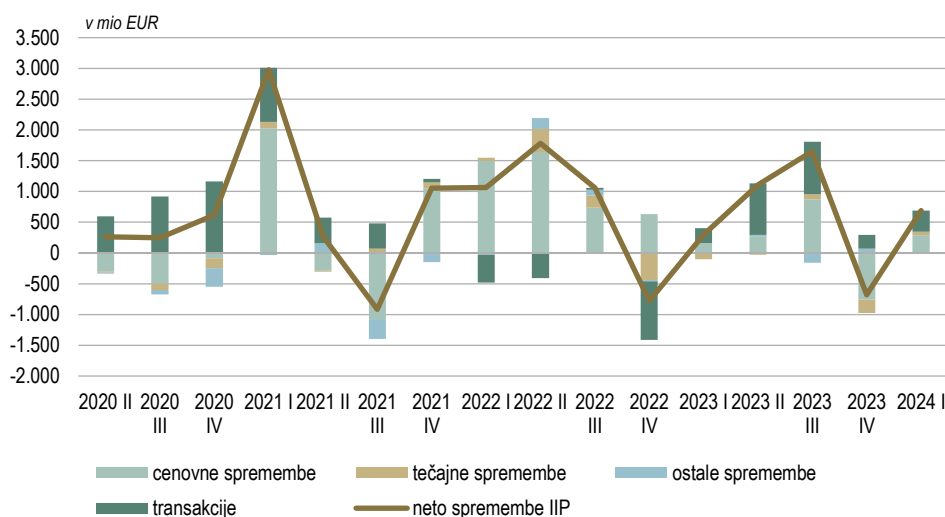
	2021	2022	2023 III	2023 IV	transakcije	cenovne	tečajne	ostale	2024 I stanje	delež v BDP v %
	stanje	stanje	stanje	stanje		spreme mbe	spreme mbe	spreme mbe		
Neto pozicija	-4.017	-892	2.164	1.484	343	287	61	0	2.174	3,4
od tega; Neposredne naložbe	-10.910	-11.681	-12.639	-12.697	-52	0	2	-12	-12.758	-20,2
od tega; Naložbe v vrednostne papirje	2.440	4.440	3.900	4.213	1.344	123	38	7	5.726	9,1
od tega; Ostale naložbe	4.391	3.925	7.620	7.157	-1.043	40	-5	1	6.150	9,7
Imetja	69.400	72.718	82.687	82.834	1.995	688	124	6	85.647	135,8
Neposredne naložbe	12.092	13.034	13.850	13.935	568	0	11	-8	14.505	23,0
Lastniški kapital in r.d.	6.825	7.395	7.961	8.064	163	0	0	0	8.227	13,0
Dolžniški instrumenti	5.267	5.639	5.889	5.870	406	0	11	-8	6.279	10,0
Vrednostni papirji	25.168	23.514	25.353	26.767	2.027	559	70	5	29.429	46,6
Lastniški VP	4.572	4.147	4.750	5.088	243	430	52	8	5.821	9,2
Delnice investicijskih skladov	3.735	2.983	3.207	3.315	-68	152	14	-6	3.407	5,4
Dolžniški VP	16.861	16.384	17.397	18.364	1.852	-23	4	3	20.201	32,0
Dolgoročni	16.786	15.775	16.063	16.978	1.987	-35	4	3	18.937	30,0
Kratkoročni	75	609	1.334	1.386	-136	12	1	0	1.264	2,0
Finančni derivativi	538	1.344	2.112	1.310	-88	106	0	1	1.329	2,1
Ostala imetja	29.600	32.689	39.176	38.668	-717	-24	18	7	37.951	60,2
od tega; Gotovina in vloge	16.825	18.798	24.393	24.022	-1.319	0	1	7	22.711	36,0
od tega; Posojila	3.618	3.968	3.994	4.105	-49	0	3	-2	4.055	6,4
od tega; Komercialni krediti	5.910	6.796	7.598	7.235	591	0	10	1	7.838	12,4
Rezervna imetja	2.002	2.137	2.196	2.155	205	46	26	1	2.433	3,9
Obveznosti	73.418	73.610	80.523	81.350	1.652	401	64	6	83.473	132,3
Neposredne naložbe	23.002	24.715	26.489	26.631	620	0	9	3	27.263	43,2
Lastniški kapital in r.d.	17.321	18.584	19.869	20.195	197	0	0	0	20.392	32,3
Dolžniški instrumenti	5.682	6.131	6.620	6.437	423	0	9	3	6.871	10,9
Vrednostni papirji	22.728	19.074	21.453	22.554	683	436	32	-1	23.704	37,6
Lastniški VP	2.602	2.079	2.369	2.566	-12	535	0	0	3.088	4,9
Delnice investicijskih skladov	65	51	58	62	2	6	0	0	69	0,1
Dolžniški VP	20.061	16.944	19.026	19.926	694	-104	32	-1	20.547	32,6
Dolgoročni	20.039	16.887	18.969	19.893	699	-104	32	-1	20.519	32,5
Kratkoročni	22	57	57	33	-5	0	0	0	28	0,0
Finančni derivativi	2.479	1.057	1.025	654	24	29	0	-2	706	1,1
Ostale naložbe	25.208	28.764	31.556	31.511	325	-64	23	6	31.801	50,4
od tega; Gotovina in vloge	7.388	9.096	10.637	10.916	132	0	0	-2	11.047	17,5
od tega; Posojila	9.534	10.537	11.944	11.537	22	0	0	7	11.566	18,3
od tega; Komercialni krediti	5.679	6.555	6.336	6.251	176	0	12	1	6.440	10,2

Tabela 7: Stanje mednarodnih naložb – geografska razčlenitev izbranih postavk v % glede na celoto, razen če ni drugače označeno

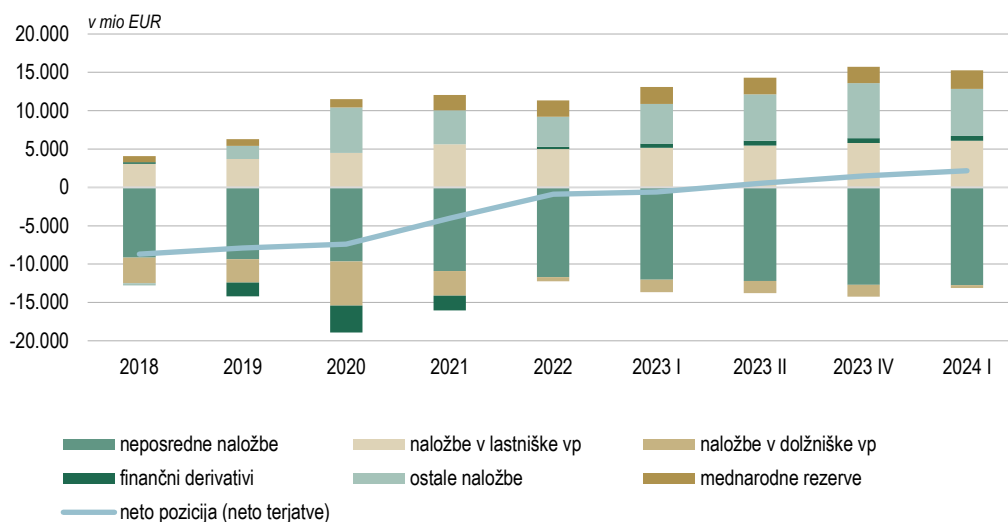
Q1 2024

	Svet	Ruska federacija, Belorusija, Ukrajina	v %									
		EU 27	Avstrija	Belgija	Hrvaška	Luksemburg	Nemčija	Združene države	Srbija	Ruska federacija, Belorusija, Ukrajina	Ostale države (Svet - EU27-ZDA-Srbija-(RU+BY+UA))	
		v mio EUR										
Neposredne naložbe												
Imetja	14.505	801	53	5	1	26	0	6	2	15	6	24
Obveznosti	27.263	151	76	20	1	7	11	10	1	2	1	20
Vrednostni papirji												
Imetja	29.429	13	72	4	4	1	6	10	17	0	0	11
Lastniški	9.228	1	46	5	0	1	10	5	39	0	0	16
Dolžniški	20.201	12	84	4	5	1	4	12	6	0	0	9
Obveznosti	23.704	1	84	9	31	3	31	1	5	0	0	11
Lastniški	3.157	1	56	15	0	24	7	1	39	0	0	5
Dolžniški	20.547	0	88	8	36	0	35	0	0	0	0	12
Ostale naložbe												
Imetja	37.951	266	82	7	1	3	1	8	2	2	1	14
Obveznosti	31.801	137	83	8	1	2	1	9	2	1	0	14

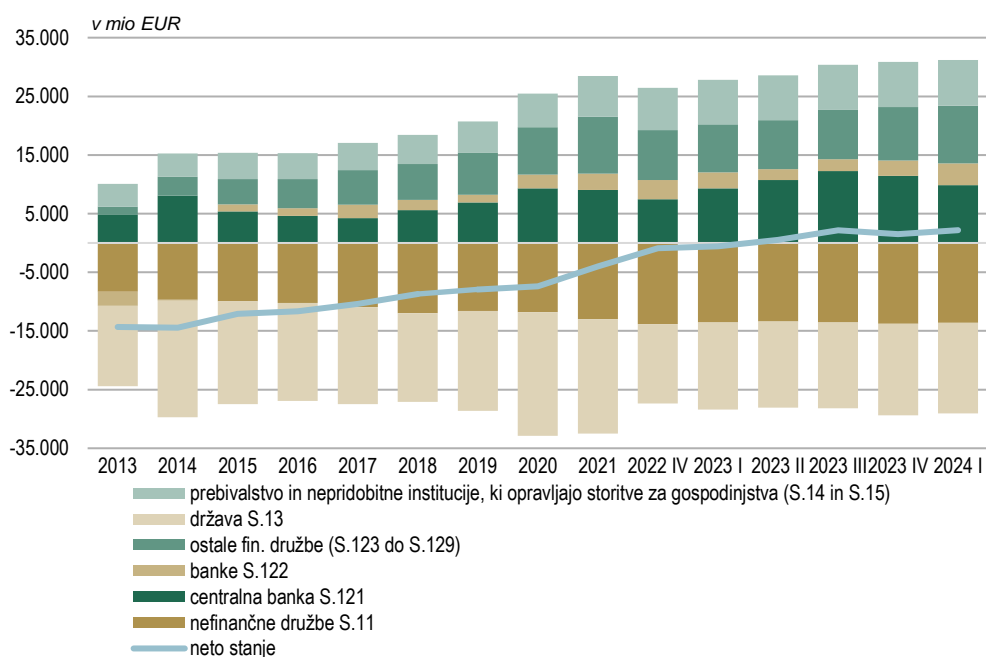
Slika 13: Spremembe neto stanja mednarodnih naložb

Slika 14: **Neto stanje mednarodnih naložb - razčlenitev po instrumentih**

Slika 15: **Neto stanje mednarodnih naložb - razčlenitev po sektorjih**

5.1 Metodološka pojasnila

Ekonomski odnosi s tujino

Metodologija plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb Slovenije temelji na priporočilih šeste izdaje Priročnika za plačilno bilanco, ki ga je izdal Mednarodni denarni sklad (Balance of Payments and International Investment Position Manual, IMF, 2009). Zunanji dolg temelji na Priročniku za zunanji dolg (External Debt Statistics Guide for Compilers and Users, IMF, 2014), ki ga je prav tako izdal Mednarodni denarni sklad in je usklajen s prej omenjenim priročnikom.

Plačilna bilanca

Plačilna bilanca je statističen prikaz ekonomskih transakcij med rezidenti določenega gospodarstva ter nerezidenti, ki potekajo v določenem časovnem obdobju. Transakcija je interakcija med dvema institucionalnima enotama, ki poteka ob medsebojnem soglasju, ali pa je zakonsko utemeljena in pomeni izmenjavo vrednosti ali transfer.

Stanje mednarodnih naložb

Stanje mednarodnih naložb je statistični prikaz vrednosti oziroma stanja finančnih imetij rezidentov, ki so brezpogojne terjatve do nerezidentov določenega gospodarstva ali so v obliki naložbenega zlata, ki služi kot rezervno imetje, ter vrednosti brezpogojnih obveznosti rezidentov do nerezidentov na določen dan.

Bruto zunanji dolg

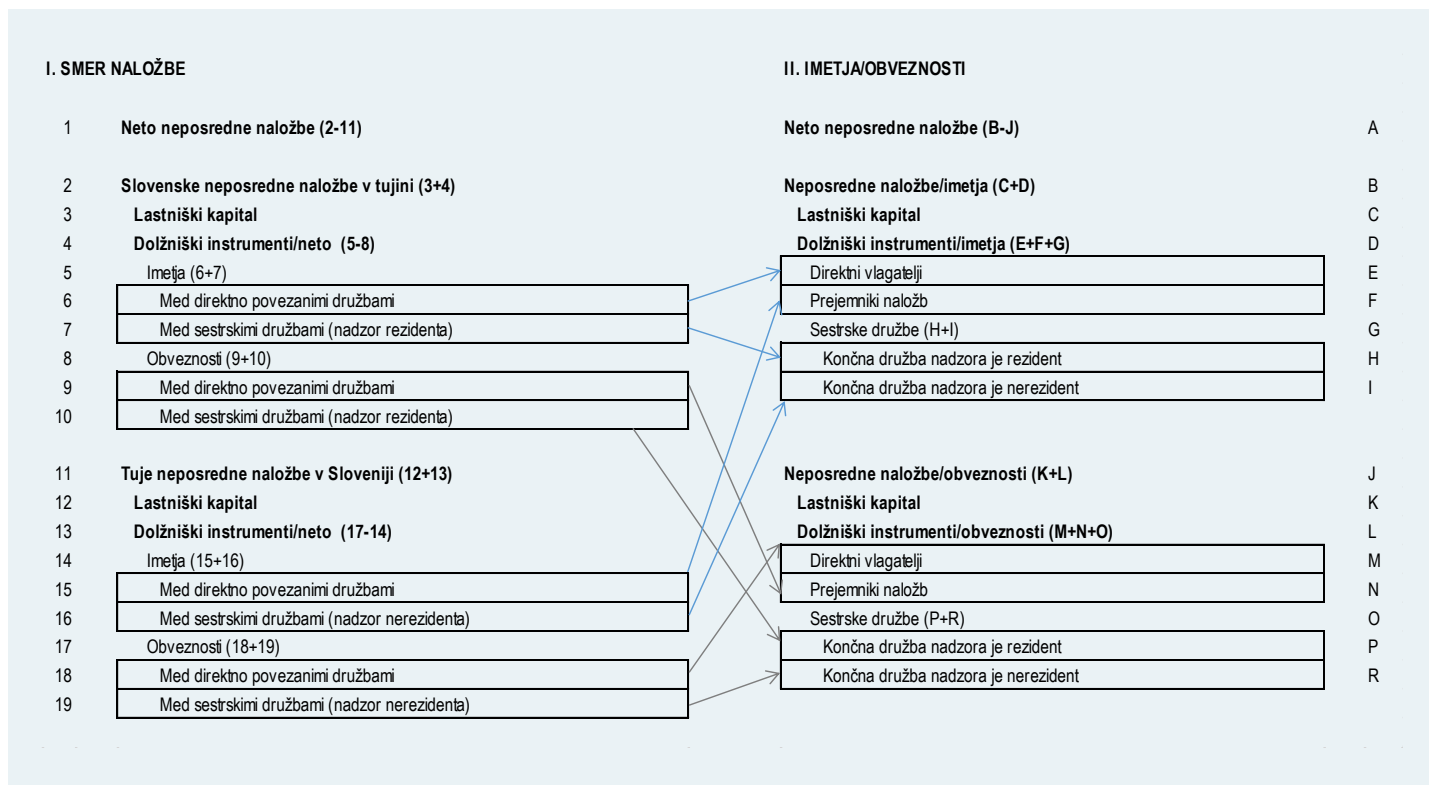
Bruto zunanji dolg je izpeljan iz stanja mednarodnih naložb. Obsega brezpogojne obveznosti, ki zahtevajo plačilo glavnice in/ali obresti v določenem časovnem obdobju v prihodnosti in so hkrati dolg do nerezidenta določenega gospodarstva. Neto zunanji dolg je izpeljan iz razlike med terjatvami in obveznostmi tovrstnih instrumentov do nerezidentov. Koncept zunanjega dolga ne vsebuje vrednosti lastniških instrumentov in finančnih derivativov.

5.2 Posamezni metodološki poudarki

Izkazovanje neposrednih naložb

V okviru statistike plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb se uporablja **načelo**, ki loči **imetja** ter **obveznosti** iz neposrednih naložb. Po tem načelu so izkazane tudi neposredne naložbe v tabeli plačilne bilance v pričujoči informaciji ekonomskih odnosov s tujino (stran 9). Za analitične namene se podatki neposrednih naložb še vedno prikazujejo tudi po načelu **smeri naložbe**. Po obeh načelih so podatki neposrednih naložb prikazani v tabeli 2 na strani 14.

Okvir 1: Neposredne naložbe – primerjava metodologije po načelu imetja/obveznosti in po načelu smeri naložb

Obravnavanje gotovinskih eur transakcij ter stanje terjatev in obveznosti v pogojih EMU (od leta 2007 dalje)

Slovenija izkazuje **tehnične terjatve/obveznosti do evrosistema** (v postavki imetja oz. obveznosti/gotovina in vloge/centralna banka/kratka ročnost), ki so enake razliki med zneskom bankovcev, ki po kapitalnem ključu pripadajo Sloveniji, in zneskom bankovcev, ki jih je centralna banka dejansko izdala. Dohodek iz tega naslova se uvrsti med primarne dohodke v tekočem računu plačilne bilance.

Hkrati se izkaže tudi **neto obveznost/terjatev iz naslova izvoza/uvoza gotovine** (v postavki obveznosti/gotovina in vloge/centralna banka/kratka ročnost in terjatve/gotovina in vloge/prebivalstvo/kratka ročnost) kot razlika med zneskom bankovcev, ki po kapitalnem ključu pripadajo Sloveniji, in oceno celotne gotovine v obtoku v Sloveniji.

Ta sistem knjiženja transakcij v praksi v plačilni bilanci lahko povzroči večje statistične napake, saj temelji na oceni gotovine v obtoku, ki je zelo težko izmerljiva.

Ocena reinvestiranih dobičkov

Podatki o reinvestiranih dobičkih za leto 2024 še niso na voljo oziroma niso revidirani, zato je v mesečne podatke vključena ocena (od triletnega mesečnega povprečja dejanskih podatkov o celotnih dobičkih, zmanjšanih za izredne dobičke (vir so letna poročila o naložbah), se odštevajo dividende in drugi dobički, izplačani v tekočem mesecu).

5.3 Revizija plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb v juniju 2024 za obdobje 2009-2023

V juniju 2024 je bila opravljena t.i. Benchmark revizija, ki je zajela daljše časovno obdobje. S to revizijo so se v največji možni meri uskladili podatki nacionalnih računov, finančnih računov ter plačilne bilance.

Opravljena revizija je v petnajstih letih (2009-2023) skupno vplivala na višji presežek tekočega ter kapitalskega računa (za 1,7 mrd EUR in 0,2 mrd EUR posamično) in nižji presežek finančnega računa (za 0,6 mrd EUR).

V povprečju se je tako saldo tekočega računa izboljšal za 0,11 mrd EUR, saldo finančnega računa pa poslabšal za 0,04 mrd EUR na leto. Statistična napaka se je v tem obdobju skupno povečala za 2,4 mrd EUR, povprečno pa za 0,16 mrd EUR letno. Neto stanje mednarodnih naložb se je opazneje spremenilo zgolj v zadnjem letu obdobja revizije 2023, ko se je neto pozicija znižala za 0,9 mrd EUR.

Okvir 2: Vpliv revizije na plačilno bilanco v mrd EUR

	Plačilna bilanca (po reviziji)				RAZLIKA (po reviziji - pred revizijo)			
	Tekoči račun	Kapitalski račun	Finančni račun	Statistična napaka	Tekoči račun	Kapitalski račun	Finančni račun	Statistična napaka
2009	-0,4	0,0	-0,9	-0,6	0,0	0,0	0,0	0,0
2010	-0,3	0,0	-1,1	-0,9	0,0	0,0	0,0	0,0
2011	-0,3	-0,1	-0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
2012	0,5	0,0	0,0	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
2013	1,3	0,2	1,6	0,2	0,1	0,0	0,0	-0,1
2014	2,0	0,1	2,3	0,2	0,1	0,0	0,0	-0,1
2015	1,6	0,4	1,8	-0,2	0,1	0,0	0,0	-0,1
2016	2,1	-0,3	1,2	-0,6	0,2	0,0	0,0	-0,2
2017	2,9	-0,3	2,1	-0,5	0,2	0,0	0,0	-0,2
2018	3,0	-0,2	2,5	-0,2	0,3	0,0	0,0	-0,3
2019	3,1	-0,2	2,0	-0,9	0,3	0,0	0,0	-0,3
2020	3,6	-0,2	3,7	0,3	0,2	0,0	0,0	-0,2
2021	2,0	0,2	1,8	-0,3	0,2	0,0	0,0	-0,2
2022	-0,6	-0,2	-1,8	-1,0	-0,1	0,1	-0,1	-0,1
2023	2,9	0,0	2,2	-0,7	0,0	0,2	-0,4	-0,6

Okvir 3: Vpliv revizije na
stanje mednarodnih
naložb v mrd EUR

	Stanje mednarodnih naložb (po reviziji)			RAZLIKA (po reviziji - pred revizijo)		
	Neto (1-2)	Imetja (1)	Obveznosti (2)	Neto (1-2)	Imetja (1)	Obveznosti (2)
2009	-14,7	35,3	50,1	0,0	0,0	0,0
2010	-15,7	35,0	50,7	0,0	0,0	0,0
2011	-14,7	35,3	50,0	0,0	0,0	0,0
2012	-16,0	35,4	51,3	0,0	0,0	0,0
2013	-14,3	35,6	50,0	0,0	0,0	0,0
2014	-14,4	41,8	56,3	0,0	0,0	0,0
2015	-12,1	45,1	57,2	0,0	0,0	0,0
2016	-11,6	45,4	57,0	0,0	0,0	0,0
2017	-10,4	46,6	57,0	0,0	0,0	0,0
2018	-8,7	49,3	58,0	0,0	0,0	0,0
2019	-7,9	56,0	63,9	0,0	0,0	0,0
2020	-7,4	62,5	69,9	0,0	0,0	0,0
2021	-4,0	69,4	73,4	0,0	0,0	0,0
2022	-0,9	72,7	73,6	0,0	-0,1	-0,1
2023	1,5	82,8	81,4	-0,9	-0,9	-0,1